

Aan Mevr. N. Linskens
i.a.a. alle raadsleden
Wilhelminasingel 101
6001 GS WEERT

Weert, 8 november 2016

Onderwerp : Vragen ex artikel 40 RvO – huishoudelijke hulp
Ons kenmerk : 2016110101HJ

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief willen wij ingaan op uw vragen van 14 oktober jongstleden betreffende de verlening van huishoudelijke hulp door een zorgorganisatie uit Weert en de relatie met de opdracht die door de gemeente Weert aan de betreffende organisatie is verstrekt.

De context waarbinnen huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening wordt geboden

Zoals u ongetwijfeld weet is de strekking van de Wmo 2015 geheel anders dan de Wmo 2007. In de Wmo 2007 was sprake van de compensatieplicht. Gemeenten waren verplicht om mensen met een beperking of psychische problematiek te compenseren voor de beperkingen die zij ondervinden bij hun zelfredzaamheid en participatie. In de Wmo 2015 is de term 'maatwerkvoorziening' geïntroduceerd. De verplichting voor gemeenten om maatwerk te leveren is in de nieuwe wet ruimer geformuleerd dan de compensatieplicht uit de oudere wetgeving. De maatwerkvoorziening is aanvullend op wat iemand zelf kan bijdragen, en vormt samen met de inzet van eigen kracht of, indien van toepassing, hulp vanuit het netwerk of mantelzorg een samenhangend ondersteuningsaanbod, ofwel maatwerk. Ook het gebruik van een algemene voorziening kan, afhankelijk van de omstandigheden van de cliënt, tot het vereiste maatwerk leiden. Dit verschil is niet enkel een verschil in definitie maar heeft geleid tot wezenlijk andere afspraken met aanbieders van huishoudelijke hulp dan vóór 2015.

In de aanloop naar 2015 hebben wij met de aanbieders van huishoudelijke hulp resultaatafspraken gemaakt. Niet langer wordt huishoudelijke hulp geïndiceerd in uren maar in termen die passen bij de Wmo 2015, namelijk met als resultaat "een schoon en leefbaar huis". Cliënten kunnen op grond hiervan geen claim leggen op een minimale hoeveelheid uren per week maar ontvangen een individueel ondersteuningsplan waarin afspraken worden gemaakt over de inzet van de professionele hulp en de te onderhouden ruimtes. De ondersteuning wordt door de aanbieder naar behoefte en flexibel geleverd waarbij, waar mogelijk, ook het netwerk van de cliënt wordt ingezet. Anders dan wat in

uw brief is gesteld is er dus geen sprake van geïndiceerde uren huishoudelijke hulp waar een cliënt aanspraak op kan laten gelden.

Verder is voor de context van belang dat de bekostiging van de geleverde hulp op jaarbasis wordt berekend waarbij per maand wordt gefactureerd. De aanbieder ontvangt per cliënt eenzelfde vast bedrag per jaar. Dit bedrag is gebaseerd op een gemiddelde van 108,1 uur per jaar. Deze omvang is in lijn met de onlangs bepaalde basisnorm van 104,9 uur per jaar in het onderzoek van KPMG, Plexus en HHM naar de normering van de basisvoorziening "schoon en leefbaar huis".

Beantwoording van uw vragen

1. Hulpverlening in de vakantieperiode of bij afwezigheid

Zoals in het hoofdstuk hiervoor is aangegeven is er in de indicatie geen sprake van een vast aantal geïndiceerde uren per week. Er wordt door de aanbieder in samenspraak met de cliënt een ondersteuningsplan opgesteld waarin wordt vastgelegd welke ruimtes door de hulp worden schoongemaakt en wat het aandeel is dat de cliënt zelf neemt of wat vanuit het netwerk wordt onderhouden. De aanbieder zet zoveel als mogelijk is bij de cliënt dezelfde hulp in. Bij aanvang van de ondersteuning worden er daarom afspraken gemaakt over de vervanging van de hulp bij vakantie of afwezigheid van de vaste hulp. Belangrijk is dat de cliënt keuzevrijheid heeft. Er zijn meerdere zorgaanbieders gecontracteerd. Als een cliënt niet tot overeenstemming komt met een aanbieder, of over de dienstverlening niet tevreden is kan de cliënt kiezen voor een andere aanbieder.

2. Gebruik maken van de HHT regeling

Iedere inwoner van Weert die 70 jaar of ouder is en alle inwoners met een Wmo indicatie kunnen gebruik maken van de regeling Huishoudelijke Hulp Toelage. Deze regeling wordt uitgevoerd door de gecontracteerde zorgaanbieders en wordt doorgaans maar niet exclusief geleverd door andere krachten dan de vaste hulpen van Wmo huishoudelijke hulp. De aard van de hulpverlening is dan ook anders dan de reguliere geïndiceerde hulp. In de regel gaat het om additionele huishoudelijke taken of om taken die niet in de basisvoorziening huishoudelijke hulp voorkomen. Uiteraard staat het een cliënt vrij om HHT in te laten zetten in periodes dat een hulp, volgens afspraak met de aanbieder, minder vaak komt.

3. Eigen bijdragen voor geleverde hulp

De eigen bijdrage wordt geheven over het aantal feitelijk geleverde uren huishoudelijke hulp. Deze worden door de aanbieder aan het CAK doorgegeven waarna het CAK het te betalen periodebedrag vaststelt. Indien het maximaal te betalen periodebedrag lager is dan de kosten van de geleverde uren huishoudelijke hulp kan het voorkomen dat de rekening die het CAK stuurt ook bij minder geleverde uren in een periode toch hetzelfde is. Dit mag niet verward worden met het beeld dat de aanbieder toch de eigen bijdrage in rekening laat brengen terwijl geen of minder huishoudelijke hulp geleverd is.

Voorbeeld:

Een cliënt met een verzamelinkomen van € 18.000,= per jaar en zonder eigen vermogen ontvangt onder normale omstandigheden 4 uur huishoudelijke hulp per week. De maximale periode bijdrage voor de geleverde hulp bedraagt € 32,24 per periode van 4 weken.

De hulp die in die 4 weken geleverd wordt heeft een kostprijs van € 95,=. De cliënt betaalt daarvoor een eigen bijdrage van € 32,24.

In de vakantieperiode wordt het aantal uren hulp tijdelijk teruggebracht naar 2 uur per week. De kostprijs van de hulp in die periode bedraagt € 65,50. De eigen bijdrage die de cliënt betaalt bedraagt echter nog steeds € 32,24.

Reactie zorgaanbieder op uw vragen

Naar aanleiding van uw vragen zijn wij in gesprek gegaan met de desbetreffende Weerter zorgorganisatie en hebben aan hen uw vragen voorgelegd. In het vervolg van deze brief beschrijven wij de reactie die zij hebben gegeven.

1. Afspraken met cliënt en netwerk

"Bij het opstellen van een ondersteuningsplan houden wij rekening met de samenstelling van de leefeenheid, de zelfredzaamheid van de cliënt en de beschikbaarheid van het netwerk van de cliënt. Op verzoek van onze cliënten proberen wij de inzet van onze hulpen op weekbasis zoveel mogelijk te maximaliseren. Daar staat tegenover dat in vakantieperiodes vaak inzet vanuit het netwerk wordt gevraagd. De ratio daarachter is dat het voor de mensen uit het netwerk prettiger is om tijdelijk extra mantelzorg te leveren dan permanent te moeten bijdragen. Wij geven aan de cliënt duidelijk en proactief aan in welke periodes minder hulp beschikbaar is, op welke dagen de hulp niet aanwezig zal zijn en wanneer een beroep gedaan wordt op zelfredzaamheid of op het netwerk".

2. Opgang in vakantieperiodes

"Cliënten vragen vaak om dezelfde hulp gedurende een langere periode te houden. Het komt regelmatig voor dat een cliënt een vervangende hulp in vakantieperiodes afwijst en liever zelf of met het netwerk de noodzakelijke hulp regelt. Doorgaans bieden wij een cliënt in vakantieperiodes vervangende hulp aan. Het is echter niet mogelijk om bij 100% van onze cliënten de hulp in vakantieperiodes volledig door te leveren. Wij gaan er van uit dat goed en sociaal werkgeverschap ook inhoudt dat onze medewerkers minimaal de wettelijke verlofdagen kunnen opnemen en stemmen dat goed met onze cliënten af. Wij merken vaak dat onze cliënten daar geen probleem mee hebben echter dat vanuit het netwerk hiertegen geprotesteerd wordt. Tot dusver hebben wij de afspraken over de inzet vanuit het netwerk mondeling gemaakt en niet structureel vastgelegd in het ondersteuningsplan. Een aantal malen is gebleken dat de afspraken die bij aanvang van de hulpverlening zijn gemaakt op het moment dat het nodig is zijn "vergeten"."

3. Maximale afwezigheid van hulp

"Bij het maken van afspraken met onze cliënten geven wij duidelijk aan dat de hulp niet continue geboden kan worden. Afhankelijk van de frequentie en omvang van de hulp

wordt beoordeeld waar de ondersteuning kan worden gestopt. Het uitgangspunt is dat er per periode van 3 weken afwezigheid van de vaste hulp tenminste 1 week vervangende hulp wordt geleverd".

4. *Inzet HHT als alternatief voor vaste hulp*

"Hoewel wij duidelijk vooraf afspraken met onze cliënten maken over de inzet van hulp uit het eigen netwerk in de periodes van afwezigheid van de vaste hulp zijn er cliënten die dat als het zover is alsnog niet willen. Waar het afgesproken beroep op het eigen netwerk niet geleverd kan worden bieden wij onze cliënten alsnog de optie om de bijdrage vanuit het netwerk met HHT in te vullen. De HHT is dus niet vervangend voor reguliere hulp vanuit de geïndiceerde Wmo, maar vervangt de afgesproken bijdrage vanuit het eigen netwerk".

5. *Verplicht opnemen van overuren*

"Er zijn binnen onze organisatie 3 á 4 werknemers die een overdaad aan overuren hebben opgebouwd en gedurende het gehele jaar geen vakantie-uren hebben opgenomen. Wij vinden het vanuit sociaal werkgeverschap niet juist dat deze medewerkers geen verlof opnemen. Verlof is nodig om de balans tussen werk en privé in stand te houden. Met deze werknemers is afgesproken dat zij eerst de opgebouwde overuren wegwerken en daarna pas het regulier verlof. Dat betekent dat zij voor het einde van dit jaar nog een aantal overuren moeten wegwerken. Voor hun cliënten geldt hetzelfde als tijdens een vakantieperiode. Er worden afspraken gemaakt met het netwerk over de inzet van hulp bij afwezigheid van de vaste hulpverlener. Ook geldt de regel dat per 3 weken 1 week wel geleverd wordt".

Conclusie

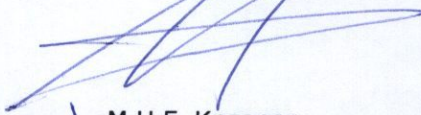
De Wmo 2015 gaat uit van samenredzaamheid. De inzet van professionele hulp is aanvullend op de eigen mogelijkheden en die vanuit het netwerk. De aanname dat er sprake is van een vaste ureninzet is onjuist, evenals de aanname dat de vraag tijdens vakanties van medewerkers ongewijzigd is.

Het is juist de bedoeling van de Wmo om de inzet van professionele hulp vanuit de overheid zoveel als mogelijk is te beperken en de eigen mogelijkheden te versterken. Daartoe behoort ook het maken van afspraken over het inzetten van het netwerk ter overbrugging van vakantie of afwezigheid van de vaste hulpverlener.

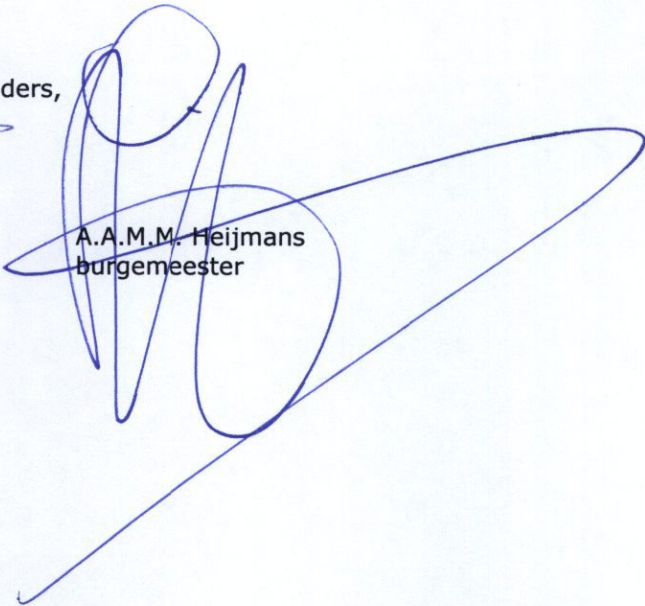
De zorgorganisatie in kwestie hanteert dit beginsel en maakt bij aanvang van de hulpverlening afspraken met de cliënt en het netwerk. Als deze afspraken niet worden nagekomen kan de cliënt de bijdrage vanuit het netwerk invullen met HHT. Wel blijkt dat de afspraken met het netwerk onvoldoende geborgd zijn in het dossier van de cliënt. Wij zullen de aanbieder verzoeken die afspraken schriftelijk vast te leggen.

De eigen bijdrage die in rekening wordt gebracht komt overeen met de werkelijk geleverde uren. Wel kan het bedrag, als de maximale periodebijdrage lager is dan de prijs van de geleverde uren, iedere maand nagenoeg identiek zijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester